

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-972/22-B

Název	Montessori lesní mateřská škola Ledňáček
Sídlo	Cáhlovská 592, 666 01 Tišnov
E-mail	info@lmslednacek.cz
IČ	09807144
Identifikátor	691014451
Právní forma	školní právnická osoba
Zastupující	Mgr. Lucie Borková
Zřizovatel	Hnízdo – spolek pro komunitní vzdělávání
Místo inspekční činnosti	pozemek p.č. 606/6, Obec Předklášteří (k. ú. Předklášteří)
Termín inspekční činnosti	8. 6. 2022 – 9. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 7 ve smyslu odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Školská právnická osoba Montessori lesní mateřská škola Ledňáček (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy od 1. září 2021. Škola se nachází na pronajatém pozemku v přírodě, což umožňuje realizovat vzdělávací činnosti venku po celý školní rok a za každého počasí. V době inspekční činnosti byla škola naplněna do nejvyššího povoleného počtu 16 dětí, z nichž čtyři plnily povinné předškolní vzdělávání a jedno bylo vzděláváno formou individuálního vzdělávání. Škola využila možnost doplnit denní kapacitu čtyřmi dětmi, které se pravidelně vzdělávaly kratší dobu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí na vedoucím pracovním místě od dubna roku 2022. Při svém řízení vychází z koncepčních záměrů vytvořených při vzniku školy a krátkodobých cílů stanovených v návaznosti na evaluaci a SWOT analýzu její činnosti. Vize a hodnoty školy jsou orientované na rozvinutí vnitřní motivace dítěte k učení pomocí montessori pedagogiky a vzdělávání v přirozeném prostředí – venku, čímž je u dětí podpořen přirozený rozvoj, hlubší vnímavost dějů a utváření pozitivního vztahu k přírodě. To se daří naplňovat díky pozitivnímu přístupu týmu pracovníků školy, funkčnímu plánování a vyhodnocování činnosti školy. Vzájemná vstřícná a přátelská komunikace, dobré prosociální vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání podporuje pozitivní klima a poskytuje dobré psychosociální zázemí pro vzdělávání dětí.

Na zajištění průběhu vzdělávání se podílí čtyři pedagogičtí pracovníci (jakožto průvodci), z nichž pouze jeden má odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, a jedna dobrovolnice (pro rozvíjení řečových dovedností dětí v cizím jazyce v rámci projektu zahraničních dobrovolníků). Rozvržení přímé práce pedagogů a dobrovolnice je nastavena ve prospěch účinné podpory dětí a zajištění jejich bezpečnosti. Vedení školy podporuje profesní růst pedagogů, který vychází z výsledků hospitační činnosti, motivačních individuálních pohovorů a s ohledem na potřeby školy je plánováno a realizováno další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jako poradní orgán slouží ředitelce pedagogická rada, která se na svých jednáních zabývá zejména organizačními záležitostmi, finančními a materiálními podmínkami pro zdárný chod školy. Zpětnou vazbu k činnosti školy poskytují ředitelce operativní schůzky, následky a náhledy při výkonu své přímé pedagogické práce nebo při výpomoci v rámci organizačního zajištění plynulosti chodu školy v době náročných režimových činností. Plánováním a evaluací pedagogického procesu, včetně stručného hodnocení projevů dětí a námětů na komunikaci s rodiči se zabývají pravidelně realizované konzultace pedagogického týmu. Menší důraz je kladen na hodnocení vzdělávacích výsledků a pokroků jednotlivých dětí důležitých pro plánování individualizované vzdělávací nabídky vycházející ze závěrů vcelku kvalitně prováděné pedagogické diagnostiky.

K vytvoření zázemí pro výuku využil zřizovatel finanční prostředky z projektu financovaného Evropskou unií (IROP), dotační tituly Jihomoravského kraje i dotace města Tišnova. Z dotačních titulů byly pořízeny pomůcky pro polytechnickou výuku, jurty, terasa, kompostovatelné toalety a další součásti tvořící zázemí školy. Provozní náklady jsou hrazeny z úplaty za poskytované vzdělávací služby. Dvě prostorné jurty postavené v prostředí ovocného sadu poskytují pro děti zázemí nejen v případě nepříznivého počasí, ale i pro stravování a odpolední odpočinek. Vybavení pro polytechnickou výuku, encyklopedie, knihy i učební pomůcky, které mají děti k dispozici, vytváří dostatečné materiální zázemí pro výuku podle filozofie a zásad školy. Zájem zřizovatele o rozvoj školy

se projevuje nejen ve finančním zajištění, ale poskytuje podporu i v oblasti spolupráce s ostatními školami zaměřenými na alternativní školství.

Stravování dětí je zajištěno prostřednictvím náhradního stravování na základě žádostí rodičů. Na dopolední přesnídávku i odpolední svačinu si nosí vlastní stravu připravenou doma, oběd dováží soukromý dodavatel, se kterým mají jednotliví rodiče uzavřený smluvní vztah. Děti připravený oběd konzumují z jídelnosičů, což je nevede ke správné kultuře stolování.

S pravidly, jak předcházet úrazům a pravidly bezpečného chování na obvyklých výpravách do přírody, jsou děti seznamovány, avšak záznamy v třídní knize nejsou dostatečně vypovídající o pravidelnosti jejich provádění.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hlavním záměrem předškolního vzdělávání je pomocí montessori pedagogiky rozvinout v dětech vnitřní motivaci k učení a prožívat radost z poznávání. Přirozený rozvoj a hlubší vnímavost dějů je podpořeno pobytem dětí venku, čímž si mohou nenásilnou formou utvářet pozitivní vztah k přírodě. Promyšlená vzdělávací nabídka směřovala k plnění cílů a záměrů stanovených ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Její tematické zaměření navazovalo na předchozí zkušenosti a znalosti dětí a účelně se promítalo do aktivit v průběhu celého dne. Na zajištění plynulé organizace činností mělo pozitivní vliv souběžné působení dvou pedagogů – průvodců. Jejich genderově vyvážené zastoupení a střídání při činnostech, spojených s vlídným, motivačním a respektujícím přístupem k dětem, je dobrým předpokladem k vytváření vzorů mužského a ženského způsobu chování.

Po příchodu do školy měly děti možnost samostatně si vybírat pomůcky a volit činnosti nebo mohly využít nabídku aktivit a pomůcek připravených průvodci k rozvíjení kompetencí uplatněním montessori principů dle probíraného tématu. Ranní kruh umožňoval vzájemnou diskuzi a rozvíjel slovní zásobu dětí jak v rodném, tak anglickém jazyce. Výpravami do okolní přírody byla u dětí formou spontánních i řízených činností a pohybových aktivit podporována pohybová zdatnost. Průvodci využívali záměrné pozorování, situační a prožitkové učení k získávání elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění. Činnosti venku byly organizovány se všemi dětmi najednou, v malých skupinách nebo individuálně.

Průvodci u dětí vhodně podporovali jejich zvědavost, aktivitu i samostatnost. Volené metody a formy práce stimulovaly děti k samostatným, konstruktivním a kooperativním činnostem, prostřednictvím kterých si osvojovaly své dovednosti a znalosti a byly vhodně připravovány na přechod do dalšího stupně vzdělávání v základní škole. Nedostatečně však byly podněcovány k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, které by jim více umožňovalo reflektovat své pokroky. Méně pozornosti bylo věnováno též vedení dětí k hygienickým návykům po použití toalety a před odpočinkem na lůžku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K reflexi vzdělávacích pokroků dětí a sledování úrovně jejich vývoje je ve škole realizována pedagogická diagnostika. Její součástí jsou dětská portfolia se vzorky datovaných didaktických listů, kresby lidské postavy a fotografií výkonů dětí vypovídající o dosažené úrovni v dané oblasti. Získané informace slouží jako podklad pro individuální konzultace se zákonnými zástupci dětí. Pozornost je věnována více dětem v posledním roce povinného předškolního vzdělávání, pro které byl vytvořen vzdělávací plán, o jehož naplňování

pedagogové usilují při každodenní přípravě vzdělávací nabídky. Plán je však zpracován obecně a nereflktuje individuální potřeby dětí. Příprava individualizované vzdělávací nabídky pro cílené vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji každého dítěte byla realizována spíše intuitivně.

Výsledky vzdělávání dětí pozitivně ovlivňoval aktivní a respektující přístup vyučujících i vhodný výběr metod a forem práce. Děti prokazovaly dobrou úroveň postupného osvojování kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Dokázaly vyvinout úsilí k plnění úkolů a na činnosti se soustředit. Nad úkoly a vzniklými situacemi přemýšlely, v případě potřeby se nebály požádat o pomoc. Zvládaly vyvozovat logické souvislosti a při zjištění, že se jim nedaří úkol plnit aktivně, samy nebo s pomocí vyučujícího hledaly jiné způsoby řešení nebo si vybraly jinou pomůcku s nižší náročností. Každé dítě tak mělo možnost zažívat radost a uspokojení ze své práce. Při frontálních a skupinových činnostech se dokázaly vzájemně domluvit na řešení úkolu. Chovaly se k sobě přátelsky a ohleduplně, vzájemně si pomáhaly. Všechny děti se dobře orientovaly v prostoru zázemí školy i v přírodě, pohybovaly se přirozeně a nebály se zvládat překážky v náročném terénu. Děti prokazovaly nižší míru osvojených hygienických návyků a návyků spojených se stolováním.

Škola, jako součást spolku pro komunitní vzdělávání Hnízdo, úzce spolupracuje se základními školami zřizovanými spolkem. Školy jsou ideologicky, personálně a materiálně propojené, což se projevuje uplatňováním konsensu při řešení důležitých rozhodnutí. Vzájemné náhledy a hospitace vzdělávací činnosti, organizace společných aktivit s dětmi i zapojování rodičů do školního dění podporuje vytváření komunity a vstřícné klima školy. Tento způsob kontinuálního vedení k osvojení si zásad a postupů vzdělávání v montessori systému přispívá k plynulému a bezproblémovému přechodu dětí k základnímu vzdělávání.

Závěry

Silné stránky

- Vzdělávání a sounáležitost dětí s přírodou podporuje rozvoj přírodovědné gramotnosti. Praktické ukázky umožňují dětem lépe chápat souvislosti a uplatňovat získané dovednosti a poznatky smyslně.
- Vstřícný a empatický přístup k dětem vyvážený genderovou rovností příznivě ovlivňuje sociální vztahy mezi dětmi a poskytuje vzory jednání.
- Úzká spolupráce v rámci spolku zřizujícího školu a spolupráce se zákonnými zástupci dětí se odráží v pozitivním klimatu školy.
- Zařazování anglického jazyka do vzdělávání v průběhu celého dne je přínosné pro rozvoj komunikace a seznamování dětí s cizím jazykem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Poznatky a závěry z vedené pedagogické diagnostiky nebyly důsledně využívány pro plánování vzdělávací činnosti vedoucí k cílenému individualizovanému rozvoji každého dítěte.
- Nízká míra vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení s uplatňováním rozličných přístupů a metod.
- Děti byly málo vedeny k dodržování osobní hygieny, samostatnosti a kultuře při stolování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Cíleně využívat závěry o vzdělávacích výsledcích dětí z vedené pedagogické diagnostiky pro plánování pedagogického procesu a přípravu individualizované vzdělávací nabídky.
- Systematicky vést děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, kromě slovního hodnocení také využívat symboly, obrázky, značky, gesta a pohyby atp.
- Důsledně vést děti k dodržování zásad osobní hygieny. Upravit způsob stravování tak, aby dětem umožňoval učit se správné manipulaci s příborem a samostatnosti při stolování.
- Klást důraz na pravidelné poučování dětí o bezpečnosti a dodržování pravidel chování při výpravách v přírodě. O průběhu činností a místa vzdělávání včetně poučení o bezpečném chování provádět zápisy v třídní knize.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 23. září 2020, Dodatek č. 1 o změně názvu školské právnické osoby s účinností od 27. června 2021
2. Rozhodnutí čj. MŠMT - 4646/2022-3 změna názvu školské právnické osoby v rejstříku školských právnických osob z 24. května 2022
3. Stanovisko Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně k zápisu školy do rejstříku škol a školských zařízení z 26. července 2021
4. Smlouva o zabezpečení stravování uzavřená mezi dodavatelem a zřizovatelem školy o zajištění stravování formou cateringu uzavřená 1. září 2021
5. Smlouva o výpůjčce uzavřená mezi vlastníkem pozemku a zřizovatelem školy z 14. května 2021
6. Smlouva o poskytnutí dotace uzavřená mezi školou a Jihomoravským krajem čj. JMK 74919/22/OŠ
7. Jmenovací dekret ředitele školské právnické osoby ze dne 25. dubna 2022
8. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení údaje k 3. červnu 2022; IZO 181 117 827
9. S1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2021 odeslaný 10. října 2021

10. Školní řád Montessori lesní mateřské školy účinný od 1. května 2022, aktualizovaný k 8. červnu 2022
11. Rozpis přímé práce průvodců MLMŠ na jednotlivé měsíce školního roku 2021/2022
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Montessori lesní mateřské školy Ledňáček
13. Koncepce – Vize a hodnoty Montessori lesní mateřské školy Ledňáček; SWOT analýza
14. Třídní vzdělávací program pro školní rok 2021/2022
15. Plán spolupráce Ledňáčka se ZŠ ZaHrada
16. Plán akcí; Komunita rodičů
17. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozních porad, záznamy vedené formou zpravodaje; zápisy ze schůzky rodičů – školní rok 2021/2022
18. Záznamy z hospitační činnosti a supervize vedené ve školním roce 2021/2022
19. Třídní kniha a přehled docházky dětí vedený ve školním roce 2021/2022
20. Školní matrika – Evidenční list pro dítě, Přihláška k docházce do MLMŠ Ledňáček, Smlouva o poskytování vzdělávání (vzorek), přehled docházky za měsíc červen 2022
21. Pedagogická diagnostika – práce s monte pomůckami; arch vývoje dítěte; vzdělávací plán pro předškoláky; portfolia dětí
22. Personální spisy zaměstnanců včetně dokladů o dosaženém vzdělání
23. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek za rok 2021 (Rozvaha, výsledovka)
24. Dokumentace k hodnocení zajištění BOZ

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Regina Smíšková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Regina Smíšková v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně 27. června 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lucie Borková,
ředitelka školy

Mgr. Lucie Borková v. r.

V Tišnově 1. července 2022